

Vaalimainonta vuoden 2024 presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa

Kaupunginhallitus 09.10.2023 § 247
378/00.00.00/2023

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Tuija Telén
Valmistelija: Henkilöstö- ja hallintopäällikkö Karl-Johan Wickström

Kunnilla ei ole lakisääteistä velvollisuutta vaalimainonnan järjestämiseen, mutta kaupungit ovat perinteisesti tarjonneet puolueille ja valitsijayhdistyksille mahdollisuuden ehdokasjulistoiden esillepanoon niille varatuissa telineissä. Vaalimainospaikkojen ylläpito ja maksullisuus vaihtelevat kunnittain.

Ulkomainonnan sallimisessa julkisissa tiloissa on keskeistä ehdokkaiden yhdenvertainen kohteleminen, esimerkiksi vaalimainospaikkojen määrän ja jakautumisen tai kustannusten määräytymisen osalta.

Kaupungit voivat säädellä maillaan tapahtuvaa mainontaa, huomioiden kuitenkin yhdenvertaisuusnäkökulman toteutumisen. Kampanjointi yksityisten tahojen omistamilla tai hallinnoimilla alueilla on aina luvanvaraista.

Vaalilain mukaan yleisen ennakoäänestyspaikalla tai vaalipäivän äänestyspaikalla taikka niiden välittömässä läheisyydessä ei saa äänestysaikana pitää puheita, julkipanna tai jakaa painettuja tai kirjoitettuja kehoituksia eikä muutoinkaan vaikuttaa tai yrittää vaikuttaa äänestäjien vaalivapauteen. Käytännössä tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että vaalimainoksia ei tule asettaa ennakoäänestyspaikkojen tai äänestyspaikkojen läheisyyteen niin, että voidaan katsoa niiden vaikuttavan äänestäjän valintaan. Vaalimainosten ei siten esimerkiksi tule näkyä vaalihuoneistoon tai sen sisäänkäynnille. (www.vaalit.fi).

Karkkilan kaupungissa kaupunki on vastannut vaalimainoskehikkojen hankinnasta, pystyttämisestä ja poistamisesta omalla kustannuksellaan kaupunginhallituksen hyväksymillä paikoilla. Ulkomainonta suositetaan aloitettavaksi niillä alueilla, jotka ovat kunnan hallinnassa ja määräysvallassa, viikkoa ennen ennakoäänestyksen aloittamista. Kunta ei voi määrätä muiden kuin omistuksessaan ja hallinnassaan olevien alueiden vaalimainontapaikoista.

Jos kunta ei käytä vaalimainoskehikkoja, sen tulisi kuitenkin määritellä vaalimainontapaikat hallitsemillaan alueilla. Kun ulkomainospaikkoja valitaan, on otettava huomioon vaalilain säännökset, jotka edellyttävät, että vaalimainoksia ei sijoiteta ennakoäänestys- tai äänestyspaikalle ja niiden läheisyyteen siten, että niiden voitaisiin katsoa vaikuttavan äänestäjien vaalivapauteen. Lähtökohtana voidaan pitää sitä, etteivät vaalimainokset näy vaalihuoneistoon taikka sen sisäänkäyntiin. Mainospaikkojen sijainti keskeisillä alueilla mahdollistaa näkyvyyden vaalien ajankohtaisuudesta myös ohikulkijoille ja satunnaisille kaupungissa kävijöille.

Karkkilan kaupungin hallinnassa ja määräysvallassa olevilla alueilla vaalimainostelineiden sijaintipaikat eduskuntavaaleissa 2023 olivat:

- 1.Turuntie (Linja-autopysäkin läheisyydessä oleva alue)
- 2.Harjukatu 2-4 (Kauppatori)
- 3.Helsingintie 16 (Leijonapuisto).

Ehdotus: Kaupunginjohtaja Tuija Telén

Kaupunginhallitus päättää, että

1) Karkkilan kaupungin hallinnassa ja määräämisvallassa olevilla alueilla vaalimainostelineiden sijaintipaikat tasavallan presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa 2024 ovat:

- Turuntie (Linja-autopysäkin läheisyydessä oleva alue)
- Harjukatu 2-4 (Kauppatori)
- Helsingintie 16 (Leijonapuisto),

2) vaalien ulkomainonta on kielletty kaupungin omistamilla ja määräämisvallassa olevilla alueilla muualla kuin edellä mainituissa vaalimainostelineissä,

3) vaalimainonnan aloittamisen ajankohta Karkkilan kaupungin hallinnassa ja määräämisvallassa olevien alueiden vaalimainostelineissä on tasavallan presidentinvaalien osalta keskiviikkona 10.1.2024 ja europarlamenttivaalien osalta 22.5.2024 ;

4) Lisäksi kaupunginhallitus oikeuttaa keskusvaalilautakunnan sihteerin antamaan tarkemmat ohjeet koskien vaalimainontaa Karkkilan kaupungin hallinnassa ja määräämisvallassa olevien alueiden vaalimainostelineissä.

Päätös: Hyväksyttiin.

Merkittiin, että henkilöstö- ja hallintopäällikkö Karl-Johan Wickström oli keskusvaalilautakunnan sihteerin ominaisuudessa paikalla asiantuntija asian käsittelyn aikana klo 17.33 - 17.34.

Täytäntöönpano: Keskusvaalilautakunnan sihteeri, kaupunkikehitys